

Oddagrein
Eirikur Lindenskov
ábyrgdarblaðstjóri

VIKUSKIFTI

202. MARS 2020

Starvsfólk hjá tí privata fyri mismuni

Alment lónt fara til hús við fullari løn, tey á privata arbeidsmarknaðinum eru fyri vanbýti

Mikudagin samtykti Løgtingið hjálparpakkan hjá landsstýrinum, sum skal bjarga starvsfólkum og vinnulívi undan herviliga figgjarliga smitinum, sum koronasmitan hevur fyri samfelagið.

Vit kunnu fegnast um, at tað hevur eydnast at savna so nógvar pengar saman í ALS-grunnin, at hann megna at lofta øllum teimum, sum nú í hópatali skulu hjálpast av hesum grunni.

Men tað er tó lógið, at øll starvsfólk á arbeidsmarknaðinum ikki er javnsett. Vit hava ein almennan arbeidsmarknað, har starvsfólk eru í tryggum starvi, hava trygg setanarviðurskifti, har tey ikki kunnu tveitast á dyr uttan víðari, tá ar-

beidsgevarin finnur tað fyri gott. So hava vit tann privata arbeidsmarknaðin, har nøkur kunnu fáa nógvar betri lønir, enn hjá tí almenna, men har fleiri hava bæði lægri og løn og so nógvar ótryggari starvsviðurskifti, enn á almenna arbeidsmarknaðinum.

Tað eru løntakarar og arbeidsgevarar, sum hava rindað pengarnar inn í grunnin. Men hví skulu tey á privata arbeidsmarknaðinum ikki hava fult útgjald, nú arbeidspláss – eftir beinleiðis boðum frá myndugleiknum, lata aftur og harvið eru noydd at senda fólk til hús?

Tað rugar ikki rætt, at starvsfólk á almenna arbeidsmarknaðinum verða send heim við fullari løn, meðan starvsfólk á privata arbeidsmarknaðinum verða send heim við skerdari løn og skerdum ískoyti úr ALS grunninum. Hevði tað ikki verið

rættari at givið starvsfólkum á privata arbeidsmarknaðinum fult endurgjald?

Ókey, tað hevur grunnurin kanska ikki ráð til. Men hvat so við at lønirnar hjá teimum almennu starvsfólkunum fóru samsvarandi niður, sum lønirnar hjá teimum á privata arbeidsmarknaðinum?

Tað er ikki í ordan soleiðis at gera mismun á starvsfólkum. Og so slett ikki, tá bæði starvsfólk og arbeidsgevarar eru fullkomiliga sakleys í støduni!

Tað eru hvørki landið ella politikararnir sum hava skuldina av íkomnu støduni. Her standa vit øll saman. Men vit standa so slett ikki saman um, at øll starvsfólk skulu viðgerast líka, at øll skulu javnsetast Hvar eru fakfeløgini? Góðtaka fakfeløgini á almenna arbeidsmarknaðinum hendan mismun?

KORONA OG OLJA

Norska krónur stúrtdúkkar

57 oyru kostaði ein norsk króna í gjár. Talan er um eitt fullkomið kollaps, sigur búskaparfrøðingur. Ein norsk króna er í dag bara 57 oyru verd.

Seinasta samdøgríð er norska krónan kollapsað sum úrslit av serligu umstøðunum á gjaldoyramarknaðinum.

Norski miðbankin skrivur, at hann umhugsar at leggja uppí fyri at styrkja krónuna. Norska krónan er í ár fallin við einum triðingi.

Nógv lækkandi oljuprísurin hevur eisini ávirkan á fallið hjá norsku krónuni. Men koronakreppan ger eisini sítt. Óttin fyri at smitta við koronavirus hevur fingið nógvar lond til at steðga øllum samfelagnum. Tað hevur ført til, at eftirspurningurin eftir olju er munandi fallin.

Talan er um eitt fullkomið kollaps. Krónan vinnar øgiliga nógva. Júst sum vit hildu, at hon ikki kundi vinka meira, verður hon enn veikari, sigur Joachim Bernhardsen, sum er greinari í Nordea Markets við NRK. Miðbankin – Noreges Bank – kallar tað eisini eina serliga støðu. Seinastu dagarnar hevur tað verið ein serlig støða fyri norsku krónuna, og rørsurnar á gjaldoyramarknaðinum hava verið søguliga stórar, skrivur bankin.

/ritsau/

Í blaðnum...

Søguliga bjargingarbragdið við Ernestinu

Síðsøga síða 26-27

Nýggj sjónarmið um fátækradømi í Føroyum

Síða 20-21

Arbeiðandi pensjónistar valdir frá í hjálparpakka

Hjálparpakkin hjá landsstýrinum fevnir ikki um fólk yvir 67 ár, sum framvegis eru á arbeidsmarknaðinum. Pensjónistar, sum arbeiða hjá tí almenna fáa fulla løn

Sambært lógaruppskotinum, sum varð samtykt í gjár, so fevnir lógin bara um fólk, sum eru fylt 16 ár men sum ikki eru fylt 67 ár.

Sambært lógini kunnu fólk, sum arbeiða í privatu vinnuni, verða send heim uttan at skula møta til arbeiðis – ella parvíst sendast heim.

Um ein privatur arbeidsgevari til døm-

is koyrir øll starvsfólkini heim hálva tíð, so fáa tey lønarískoyti frá ALS upp á 10.000 krónur.

Men um talan er um ein yvir 67 ár, sum enn arbeiðir, so fær hann ongan stuðul. Hann má í hesum føri fara heim uttan lønarískoyti.

Politikarar hava ført fram, at fólk skulu vera so leingi á arbeidsmarknaðinum, sum til ber, men í hesum máli er arbeiðandi pensjónistarnir á privata arbeidsmarknaðinum eru gloymdir. Teir fáa einki lønarískoyti. Men arbeiðandi pensjónistarnir í almennum starvi fáa fulla løn, eins og øll onnur almenn starvsfólk.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Ábyrgdarblaðstjóri:
Eirikur Lindenskov
eirur@sosialurin.fo

Fyrirtaksstjóri
Jonhard Hammer
jonhard@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Prent: Prentmiðstöðin